

Prekvapivo rýchlo postavený dom

Miroslav Lehotský žije v obci Kráľova Lehota na Liptove od svojho detstva. Založil si tu rodinu a rozbehol podnikanie. Najšť vhodný pozemok na vysnívaný dom v rodnej obci však trvalo dlho. O to viac rodinu potešila rýchlosť jeho výstavby.

rodinný dom
 dispozícia 4 + kk
 + zimná záhrada
 zastavaná plocha 248 m²
 úžitková plocha 224 m²
 lokalita Kráľova Lehota

Recept na rýchlu stavbu

Rodina s dvoma tinedžermi a bábätkom bývala v staršom radovom dome, prekážala im vňom však obmedzujúca dispozícia i tenké steny, cez ktoré bolo všetko počuť. Preto keď sa im naskytna príležitosť kúpiť pozemok priamo v Kráľovej Lehoti, nezaváhali. Museli si síce poradiť so svahovitým terénom, ich sen o veľkom dome plnom svetla však začal nadobúdať reálne kontúry.

Pustili sa teda do výberu stavebného systému, pričom dôležitým kritériom bola pre nich rýchlosť výstavby. Nakoniec sa rozhodli pre systém strateného debnenia VARIANT-HAUS so stenovými dielcami zo sivého polystyrénu. Podľa slov majiteľa ho skutočná rýchlosť výstavby doslova prekvapila. „Stavať sme začali začiatkom októbra 2015. Pôvodne som chcel urobiť len základovú platňu, ktorú by som nechal cez zimu vymrznuť. Mesiac však stačil na to, aby sme dokončili práce na suteréne a vytiahli stavbu až po strechu. Začiatkom januára sme začali s prácami v interiéri,“ opisuje Miroslav Lehotský. Dom bol navyše ihneď po ukončení hrubej stavby dokonale suchý a v podstate pripravený na nasťahovanie.

CHRÁNENÁ TERASA za domom je prístupná z nočnej zóny domu. V časti pred spálňou majiteľov ju príjemne dopĺňa vírivka, ktorej intimitu zabezpečuje drevená stienka.

DOSTATOK MIESTA na komfortné bývanie poskytol päťčlennej rodine nový rodinný dom. Keďže stojí blízko hlavnej cesty, chráni súkromie jeho obyvateľov vonkajšie žalúzie. Tie zároveň zabezpečujú tieňenie, ktoré v lete pomáha vytvoriť v interiéri príjemnú klímu.

„Aj keď sme vedeli, čo chceme, v mnohom
sme si nechali poradiť. Pri návrhu interiéru
nám pomohli aj vizualizácie.“

Miroslav Lehotský, majiteľ

USPORIADANIE DO KOPCA. Keďže dom stojí na svahovitom pozemku, čiastočne zahĺbené spodné podlažie je vyhradené na garáž a technické zázemie. Obytné miestnosti, rozdelené na dennú, spoločenskú časť a nočnú zónu, sú situované na dobre presvetlenom poschodí. Do priestorov rodinného bývania sa vstupuje z východnej strany, z vyššie položenej časti pozemku.

Priestor pre návštevy i súkromie

NA STRECHU si majitelia vybrali betónovú krytinu v atraktívnej čiernej farbe, ktorá ladí so sivými odtieňmi použitými na fasáde.

Vzhľadom na svahovitý pozemok je spodné podlažie domu čiastočne zapustené do terénu – v tejto časti prakticky umiestnili garáž a technické zázemie. Horné, dobre presvetlené poschodie potom poskytlo úžitkovú plochu 170 m² na všetko, čo rodina potrebuje na komfortné bývanie. Spoločenský život sa odohráva v dennej zóne, ktorej súčasťou je okrem tradičnej obývačky skuchyňou a jedálňou aj intenzívne využívaná zimná záhrada so šiestimi strešnými oknami. „Pôvodne to mala byť terasa, napokon sme sa však rozhodli, že sa stane súčasťou domu. Výhodou sú posuvné dvere, ktoré môžeme zavrieť, keď je u nás návšteva, a nerušíme tak deti pri spánku,“ pochvalujú si majitelia. V súkromnej zóne sa potom nachádzajú izby detí a spálňa majiteľov, z ktorej sa vychádza na terasu svírvkou. Okrem dostatku úložných priestorov spríjemňujú rodine život aj drobné vychytávky, ako centrálny vysávač s praktickou podlahovou štrbinou zabudovanou v spodnej lište kuchynskej linky alebo potrubie na zhadzovanie bielizne do pracovne.

SEN O VEĽKOM DOME plnom svetla si rodina napokon splnila na kopci. Na vonkajšie terasy, ktoré lemujú horné obytné podlažie, zvolili kvalitný drevoplastový materiál. Vďaka tomu nemajú starosti s ich údržbou.

SRDCOM DOMU je otvorená denná zóna, kde sa odohráva spoločenský aj rodinný život. Jej súčasťou je okrem tradičnej obývačky s kuchyňou a jedálňou aj intenzívne využívaná zimná záhrada so šiestimi strešnými oknami.

VEĽKOFORMÁTOVÁ DLAŽBA v svetlom béžovom odtieni prepája interiéry v celom dome s výnimkou zimnej záhrady. O to, aby bol dotyk nôh s dlažbou príjemný, sa stará podlahové kúrenie.

DVA SVETLOVODY

v chodbe navodzujú
príjemnú atmosféru
aj v hĺbke dispozície.
Chodba spája súkromnú
časť domu so spálňami
a spoločenskú zónu.

TEPLO OD NÔH. Teplo v dome zabezpečuje teplovodné podlahové vykurovanie, ktoré sa realizovalo suchým systémom. K jeho výhodám v porovnaní s použitím betónových či anhydritových poterov patrí rýchlosť realizácie. „Zhotovíť anhydritovú podlahu s podlahovým vykurovaním trvá 5 týždňov, suchá podlaha môže byť hotová už za týždeň,“ hovorí Ľuboslav Leško zo spoločnosti Polyform.

Rozhodli úspory

Náklady na materiál na hrubú stavbu boli síce podobné ako pri bežných murovacích materiáloch, značné úspory sa však dosiahli na pracovnej sile, keďže celý proces trval veľmi krátko. Nevyžadovalo sa ani nákladné vybavenie staveniska, napríklad miešačka či špeciálne rezačky. Tvárnice sa totiž dajú upraviť na požadovaný rozmer pomocou tavného noža. Výhodou systému sú aj rovné steny, vďaka čomu sa znižuje spotreba materiálu pri omietaní a povrchových úpravách v interiéri. Šikovným rozhodnutím bolo aj teplovodné podlahové vykurovanie realizované

ako suchý systém. Táto alternatíva k použitiu betónových alebo anhydritových poterov má výhodu v rýchlosti – tak pri realizácii, ako aj pri nábehu tepla. „Za 4 až 5 hodín máme prehriatu podlahu,“ pochvaľuje si spokojný majiteľ. Rýchlejšia je aj reakcia podlahového kúrenia na zmeny teploty v miestnosti.

Stavebný systém VARIANT-HAUS v kombinácii s oknami s trojsklom pomohol domu dosiahnuť energetickú triedu B. „Bývame tu krátko na to, aby sme vedeli zhodnotiť úspory energií. Zdá sa však, že náklady budú v porovnaní s naším predchádzajúcim bývaním o polovicu nižšie,“ hovorí domáci pán.

ako na to

Ako sa stavalo

System skrytého debnenia z polystyrénových tvárnic umožňuje stavať naozaj rýchlo. Samozrejme, má svoje špecifiká i charakteristické výhody.

TEXT ERIKA KUHNŮVÁ
FOTO MARTIN MATULA PRE POLYFORM

Systém VARIANT-HAUS pozostáva z dutých stenových dielcov zo sivého polystyrénu Neopor s hrúbkou od 250 do 450 mm, ktoré sa na seba jednoducho skladajú. Vytvorí sa tak nepriepustná obvodová stena, ktorá slúži ako takzvané stratené debnenie – po vylití betónom sa na rozdiel od klasického debnenia neodstraňuje, ale plní v hotovej stavbe tepelnoizolačnú

Dom postavený systémom strateného debnenia z polystyrénu je hneď po dokončení hrubej stavby dokonale suchý a v podstate pripravený na nasťahovanie. Nie je potrebný žiaden čas na vysychanie zabudovanej vlhkosti alebo sadanie.

„Známi ma prehovárali, aby som si radšej vybral tradičný materiál a dom klasicky zateplil. Rýchlosť výstavby a celkové úspory ma však presvedčili o výhodách tohto systému.“

Miroslav Lehotský, majiteľ rodinného domu

funkciu. Do polystyrénových tvaroviek sa priebežne umiestňuje ocelová výstuž a ich vnútro sa následne vyplní betónom. Postavenie hrubej stavby rodinného domu je otázkou jedného až dvoch dní. Po vyzretí betónu vznikne monolitická konštrukcia s vynikajúcimi statickými vlastnosťami a zároveň mimoriadnymi tepelno- a zvukovoizolačnými parametrami.

RÝCHLY A ÚSPORNÝ SYSTÉM

Okrem výborných tepelnoizolačných parametrov hotovej stavby patrí k podstatným výhodám systému so strateným debnením z polystyrénu rýchlosť výstavby, ktorou súvisia aj nižšie náklady na prácu. Dom je navyše hneď po dokončení hrubej stavby dokonale suchý a v podstate pripravený na nasťahovanie. Nie je totiž potrebný žiadny čas na vysychanie zabudovanej vlhkosti alebo sadanie ako v prípade tradičných murovacích materiálov.

K šetreniu nákladov na prácu možno pripočítať aj ďalšie úspory pri výstavbe. Systém totiž nevyžaduje žiadne nákladné vybavenie staveniska, napríklad miešačku či špeciálne rezačky. „Tvárnice sa dajú upraviť na požadovaný rozmer pomocou

PRIKLAD REALIZACIE rodinného domu systémom VARIANT-HAUS

tavného noža. Vodoinštalácie a rozvody elektriny môžu byť hotové v priebehu jediného dňa, keďže nie je potrebné práce vysekávanie drážok a otvorov,“ hovorí Ľuboslav Leško zo spoločnosti Polyform, ktorá polystyrénové tvárnice pre systém VARIANT-HAUS vyrába. Ďalšou výhodou sú rovné steny, ktoré už z princípu nepotrebujú zateplenie. Exteriérová omietka sa nanáša priamo na ne. To znižuje náklady na realizáciu – nie sú potrebné kotvy, lepidlo ani iné príslušenstvo na upevnenie izolačného materiálu ako pri kontaktných zatepľovacích systémoch. Výhodu rovných stien oceníte aj v interiéri. Na ich vnútorný povrch možno priamo bez ďalšej prípravy naniesť omietku, nalepiť keramický obklad alebo sadrokartón.

1

Základom systému so strateným debnením sú tvarovky zo sivého polystyrénu, z ktorých sa ako zo stavebnice postavia steny domu.

3

Vnútro polystyrénových tvaroviek je prispôbené na umiestnenie výstuže, ktorá sa do nich priebežne vkladá.

5

Po vyzretí betónu sú všetky steny v dome nosné, čo dáva projektantom voľnosť pri navrhovaní a dimenzovaní zastrešenia.

7

Po vyplnení betónom zostávajú tvarovky z EPS trvalou súčasťou steny a prispievajú k celkovému tepelnému odporu stenovej konštrukcie.

2

Na realizáciu prekladov, osadenie žalúzií, vyrovnanie výškových rozdielov a pod. sú určené špeciálne tvarovky.

4

Steny sa priebežne plnia betónom. Počas zalievania prenášajú debniace tvarovky tlak čerstvého betónu vlastnou pevnosťou, pevnosťou zámkových spojov a rozperiek.

6

Vďaka jednoduchému opracovaniu polystyrénových tvárník nie sú na ich úpravu potrebné špeciálne nástroje a inštalácie a rozvody môžu byť hotové za jeden deň.

8

Tvarovka zo sivého polystyrénu Neopor dosahuje požadovanú úroveň tepelnej izolácie už pri polovičnej hrúbke bežnej steny.